

FOGARAS ÉS VIDEKE

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap.

Előfizetési ár:
Helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve:
Egész évre 8 Kor., félévre 4 K., 1/4 évre 2 K.
Egyes szám ára 16 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Thierfeld D. könyvkereskedése.

A hirdetések díját jutányosan számítjuk.
Nyílt tér: soronként 20 fill.
Hirdetések és Nyílt tér díja előre fizetendő.
Kéziratokat nem adunk vissza.

A főgimnázium építése.

Sajátságos és csaknem megmagyarázhatatlan ez a huza-vona, ami a főgimnázium építése körül annyi idő óta folyik. Ha ellenségei volnának az építésnek, ha egyik párt akarná, a másik nem és időölő gyülekezés, határozni nem tudás miatt aludnék az építkezés, azt értené mindenki. De így ki tud itt eligazodni? Mindenki óhajtja és multhatatlannul szükségesnek véli a főgimnázium építkezését és ezzel kapcsolatosan az öreg kórház lebontását és ujjaépítését. Évek hosszú sora óta szerencsésen át-estünk a vitákon, gyülekezen és bizottsági helyszíni szemléken, a kórházi betegek kitelepítése elhatározott, az ideiglenes kórház ki van szemelve, az új kórház helye ki jelölve, az építés költségeinek fedezete megállapítva. Viszont a főgimnázium kérdése is teljesen megoldva fekszik a minisztérium előtt. Sőt a tervrajz is készen van és a kora tavasszal itt járt miniszteri kiküldött

— ha jól emlékszünk — azt ígérte, hogy 1904. évben már tető alatt lesz a főgimnázium új épülete. Ezt a reményt fejezi ki az elmúlt iskolai év értesítője is és ime az ősz elmúlik, lassan-lassan a hideg, fagyos tél is leereszti lomha szárnyait a didergő földre és nekünk még halvány reményünk sincs arra, hogy az építkezést megkezdjék.

Pedig jól tudjuk, hogy a főgimnázium építését nem lehet hamarosan megkezdeni. Tetemes munka és idő kell a régi kórház betegeinek kitelepítése és a csuf, rossz épület lerombolására. Ezenkívül a patakpart rendezése és az egész telek elkészítése sok időbe fog kerülni és csak ezután kezdhető meg a tulajdonképeni építkezés, ami bizony egy évig eltart. Ha mindent egybevetve összeszámolunk, semmi reményünk nem maradhat és be kell látnunk, hogy a jövő ősszel megnyíló VIII-ik osztály a régi szűk, rossz és egészségtelen épületben teszi le az első érettségét, pedig milyea szép lett volna ezt már az új,

kényelmes és nemcsak az egészség, hanem a pedagógiai követelményeknek is megfelelő épületben megtartani.

Valóban kénytelenek vagyunk a közvélemény mindinkább hangosbbodó kiáltásának nyomása alatt kérdést intézni, hogy hol késik és mi akadályozza hát a főgimnázium építését? Csak az a nagy baj, hogy magunk sem lehetünk tisztában, vajjon kit is kellene meginterpellálnunk e kérdésben, mert hiszen ez a dolog már ugyszólván minden forumon keresztül ment, véleményünk szerint tehát érthetetlen ez a halasztás, hisz ezt bizonyosan senki sem magyarázhatja meg.

Ugy látszik bele kell nyugodni, hogy a két vén salabakter: az öreg kórház és gimnáziumi épület őrző szellemei erősen tartják magukat és a hálátlan utókorban mesterségesen élesztgetik a kegyelet szent érzelmeit. Pedig biztosítjuk, hogy a két ősi épület lebontóit nem fogná meg semmi átok, mint halhatatlan Jókaink örökbecsű művében „az el-

T A R C A

SZÜRET UTÁN.

Irtá: Halmy Gyula.

Csendben áll a szőlő,
Gyász borult a hegyre.
Dalos madár helyett
Varjú károg egyre;
Vége a szüretnek
Csendes lett a gunyhó,
A haldokló tájat
Mihamar elfödi
Takarja az új hó.

Kiégett a nagy tűz
Por, hamuvá válva,
Hová lett az öröm,
Dal, puskaszó, lárma?
A nagy multságot
Bus avar sirtaja,
Eltűnt boldogságról
Vig szüretéről regél,
A szelek ős atyja.

Az a kórtefa is
Mély bánatba merült,
Mely alatt az öröm
Pohara megcsendült.
Nem látja a sátort,
A mosolygó népet,
A vig szüretelőket,
Leánykák helyére
A hervadás lépett.

Rombol az enyészet
Az öröm tanyáján,
Körme sebet vág az
Emlékezet fáján.
Elmult a vig szüret
A tavasz visszhangja,
De emlékéit, képét
A szív oltárának
Örökbe, otthagya.

Galac község multjából.

— Irtá: Áron Miklós gör. kel lelkész. —
(Folytatás.)

Miután Erdély a Habsburgház uralkodása alá került, a román egyházat a jezsuita propaganda üldözte.

A jezsuiták lépéseket tettek, hogy a románokat, a katolikus vallásra leendő áttérésre bírják. (Lásd dr. Puskáriu Metro-polia c. művét.)

Ez megtörtént a galaci román eklézsia hiveivel is.

A görög-keleti hivek két pártra szakadtak. Ifj. Popa János (1688—1700.) két unokája, névszerint: Popa Márku és Popa Rádu (1735. táján Márku és 1756. táján Rádu) jezsuita ígéretekkel elosábitatva, hogy földet fognak kapni, unitus papokká válnak és a galaci egyik áttért párt élére állottak.

A galaci hivek anyapártja az akkori saját ortodoks lelkészeinek a vezetése alatt maradtak, mint 1700—1735-ig Popa Avram és 1759—1789-ig Popa József lelkészek vezetése alatt.

Ezen galaci gör. kel. anyapárt birta a 4. 5. 6. 11. és 12-ik számú földszesziókat Galac területén, amelyeket még Apaffy adományozott volt. Az unitus vallásra áttért pártnak, azonban nem volt földbirtoka. A fenti földrészekbe mindenestre befoglal-

Sirolin

a legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer:

tüdőbetegségeknel, légzőszervek hurutos bajainál u. m.

idült bronchitis, szamárhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánlatik. Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszertárakban üvegenként 4 K.-ért kapható. Figyeljünk, hogy minden üveg a következő cégnomással legyen ellátva: F. HOFFMANN-LA ROCHE & CO vegyészeti gyár BASEL (Svájc)

átkozott család"-ban a templomrontókat, ellenkezőleg új szellemet, új életerőt nyernék a két modern, új épülettel! Fokozottabb mérvű lenne a nemes cél elérése, ha az épületek örökös akadályaival nem kellene küzdeni és épen ezért ezt az oly régóta elhatározott és közakarattal megbeszélte építkezést már a tavasznál tovább halasztani nem szabad, nem lehet! —ö.

Árucarnok.

Éltrevaló, helyes eszmét pendített meg szerkesztőségünkben lapunk egyik barátja, a tulságos drágaság meggátolására. Tudtunkkal, régebben már tervben volt Fogarason egy árucarnok létesítése, de sajnos csak terv maradt. Most azonban épen időszerű ez az eszme, mivel a helyi piac hiányos árucikkei nem elégithetik ki a város folyton növekvő lakosságának igényeit, sem minőségben, sem mennyiségben. És ezer a panasz, hogy silány élelmiszereket olyan árban kell fizetni, mint a nagyvárosok elsőrendű áruit. Nem egy nyári vendégtől hallhattuk, hogy a nagy városokban sem került többé mindennapi élelmők mint itt, ami kissé furesa állapot, mivel ilyen kis helyen természetesen kisebb árakat is kell fizetni.

Az új eszme, egy árucarnok felállítása, amelyben élelmiszereket vásárolhatna megszabott árak mellett a közönség. Ilyen árucarnok már nagyon sok helyen van és természetesen nem kellene annak a budapestihez hasonlítani semmiben. Egészen a mi viszonyainkhoz mért, olcsó de célszerű, nem is tulságos nagy épület, amely maga kikeresné a befektetett tőkét, rövid idő alatt. A szárnyas, a gyümölcs, a tejfélek, a tojás és zöldségemű külön-külön osztályozva tisztán és csakis jó minőségben kerülhetnének itt

eladásra és akkor nem történhetnének olyan botrányos dolgok, mint jelenleg — amit különösen ajánlunk rendőrségünk figyelmébe — hogy mire a gazdasszony haza ér a vásárolt csirkével, megdöglik az egészen egészségesnek látszott állat és az egymásután feltört tojások mind rosszak. Hát a hal árusítás körül milyen anomáliák vannak! Szép élő halat méregdrágán lehet csak kapni és ha felbontják, belől csupa fekete hártával van bevonva. Az ilyen visszaélésekhez nem szokott vásárló azután elkészíti ugyan a jól kimosott halat, de meg nem eheti, mert szörnyű mocsárizú a husa.

Ilyen és ehhez hasonló visszaélések napirenden vannak piacunkon és ez elég rossz szul van így. Ezen a bajon is segítenének az árucarnok felállításával, ahol egészen jól és szigorúan lehetne ellenőrizni és megakadályozni a rossz áru eladását. Ez a közegészség tekintetében is nagyon fontos, mert hiszen jól tudjuk, hogy legtöbb esetben a rossz élelmiszerek a betegségek okai.

Azonban nemcsak a köztisztaság és ebből kifolyólag a közegészség, hanem a drágaság megszüntetése tekintetéből is üdvös ujtás lenne egy ilyen árucarnok, amelyet leginkább a tulságosan kizsartolt hivatalnok osztály köszönne meg. A falusi elárúsítóknak ugyanis fogalmuk sincsen csirkéjük, vagy egyéb élelmiszerek értékéről, hanem ha szüksége van valamire, behozza a piacra áruját és annyi pénzt kér érte, amennyire neki épen szüksége van. Innen magyarázható meg, hogy az egyik vásárló csaknem fele áron veszi meg ugyanazt, amit a másik méregdrágán vett. Persze nem mindenki tud egyformán alkudni és véletlenül az egyik elárúsítónak kevesebb pénzre volt szüksége mint a másiknak.

Ez a visszás állapot is megszűnnék az árucarnokban, amelynek természetesen csak a szokás adná a „carnok“ nevet, nem kell ám azért faragott oszlop, óriási csarnokra

gondolnunk. A lehető legegyszerűbb, elől nyitott, szellős négyszögletes épületet értünk az „árucarnok“ név alatt, amelyet néhány száz korona befektetéssel bármely vállalkozó felépítené. A szükséges fedezetet csekély összegű részvények kibocsátásával fedezhetnők és ez a csekély befektetés pár év alatt gyümölcsözőnek a részvényeseknek. Hiszen a mostani piacon is kell nemcsak vámot, hanem helypénzt is lefizetni, akkor sem lesz ez több és legalább joga, sőt kötelessége lenne az illető hatóságnak a szigorú ellenőrzés, ami így igen bajos, sőt csaknem lehetetlen.

Sok, nagyon sok urinó panaszát hallottuk már a piacunkon uralgó mizériák ellen és nekünk csupán az a célunk, hogy közönségünk érdekeit a lehetőség határáig védve, fellendítsük, lakóhelyünk úterében a esendesen folydogáló életerőt. Azért ragadtuk meg az alkalmat, hogy egyik tekintélyes szakemberünk életrevaló eszméjét megpendítsük, hogy ha nem is vihetjük át rövid idő alatt a célszerű eszmét a köztudatba, legalább el van az vetve és lassan csirázik, (mint az ősszel elvetett búzaszem) hogy jól megérve életre kellhessen annak idején a kemény rögök — a közönyösség — alól.

Közönségünk figyelmébe ajánljuk tehát az árucarnok felújított eszméjét, saját ördekök lenne a jól megfontolt kivitel.

—my.

Szinészeink.

„Művész hazája széles e világ“, mondja egyik legnagyobb költőnk: Arany János. És ez a mondás legjobban a színészekre illik, akik édes magyar nyelvünk kitartó bajnokai. Bohém kedvvel bucsuznak és gondtalanul köszöntenek be egy-egy városba, bizva az intelligens közönség hazafiasságában, művészetért való lelkesedésében és szórakozás utáni

tattak, az egyház telke és cintereme, meg a lelkészeknek a háza és az erdők, amelyek sokkal terjedelmesebbek voltak a mainál.

Ma is beszélnek, hogy az Apor-féle udvar és kert Pop (Papa) boér család udvarával, azaz a 17. 18. 19. és 20-ik házzal a főutcából és az Apor-utca 7. 12. és 13-ik számai régen a lelkészéi belterületekhez tartoztak volna. Amelyet az idők befolyása alatt részben megvette volt Apor báró, részben a Pop család tagjai. Az a földingatlan, a község belsejéből, amelyen az egyház van felépítve, megmaradt: elidegenítettén belőle csak a vele szomszédos 185-as házzal udvar. (Az egyháznak és udvarának ma is 185-ös a házzal.) És az egyháznak a hártárban levő földjei eltűntek.

Az erdő a Pop boér család birtokában volt, aki azt használta mindaddig, míg tőle a politikai község 25 ezüst forint megfizetése ellenében kiváltotta.

Hogy milyen templom épület létezett községünkben a régi papok alatt, azt nem sikerült kiderítenem. Meglehet, hogy kicsiny faalkotmány volt az, mivel erről később történelmi említés 1759—1791-ig, vagy ha nem volt az, valószínűleg hogy Apaffy által ado-

mányozott területen, valamely házban tartották azon időben az istentiszteletet.

A már említett Popa Márku (1753.) és Popa Rádu (1756.) Popa Ávrám (1700—1735.) gör. kel. lelkész két törvényes gyermeke unitus papokká válván, a galaci unitus hiveikkel perrel támadják a gör. keletieket, akiknek valóságos védelmező vezetőjük akkor Popa József gör. keleti lelkész volt. (1759—1789.) A per célja volt, a gör. kel földingatlanainak a megszerzése és hogy azon maguknak templomot építsenek. Ezen községnek a tekintetében, nagy történelmi és jogi jelentőségű per, több évtizeden át húzódott, átment az összes fórumokon és így Mária Terézia és II-ik József királyaink elé jutott. Ugyanis, ezen uralkodóink előtt személyesen jelentek meg, mindkét peres félnek küldöttjei és szóbelileg adták elő panaszukat.

A per akként dönt el, hogy az unitusok nem nyertek semmit, a gör. kel. földjeiből, mivel azokat Apaffy fejedelem kizárólag a galaci román eklézsiának adományozta volt, a fenti számu földrésztelket szakadatlanul élvezték az összes időközön keresztül. Nagyon szoros kapcsolatban állottak azok a Popa család nemességével.

Az ezen vonatkozó ítéletet csak futó-

lagosan olvastam volt el, 1904. évi február 10-én Pop János galaci lakos 61. sz. házában, Pakála Traján gör. kel. tanítónk jelenlétében, amikor a következő napon ugyancsak az alább említett helyen az ítéletet leaktartam másolni, betoppán Pop Miklós, az előbbinek bátyja, aki hallván hogy mi a család okmányait leakarjuk másolni, előlünk lezárja az okmányos ládát és magához vette annak kulcsát.

Ezen ítéletet Zeykfalvy Zeyk Dániel protonotárius másolta le, a marosvásárhelyi Guberniális irattárából 1778. évi április 1-én és az eredetivel való egybehangzását Busti György és Konstantinus János fogarasi nemesség igazoltak.

Más két ilyen értelmű ítélet van az említett Pop János birtokában, amelyeket még Mária Terézia és II-ik József királyaink irtak alá.

Sok utbaigazítással szolgált nekem ezen ítéletek, mert belőlük tudtam 100 évre terjedőleg a lelkészeket megállapítani és ezekből tünt ki azon igyekezete az unitusoknak, hogy egyházunkat s ennek javait elvegyék.

Az összes ítéletek latin és magyar nyelven vannak írva.

(Folytatása következik.)

Ferenc József keserűvíz

az egyedül elismert kellemes ízű természetes hashajtószert.

kapható THIERFELD LIPÓTNÁL Fogarast és Köhalomban.

vágyában. Valljuk be, hogy a színházlátogató közönség zöme azokból áll, akik egyedül szórakozni ohajtanak és ez vezérli őket a színházba. Sokkal kevesebb van, akit műpártolás, a szépért való lelkesedés csal oda, még kevesebb, aki hazafiságot vél ezzel gyakorolni. Hej pedig alig egy pár évtizeddel ezelőtt milyen lelkes, hazafias dolog volt a színházlátogatás! Nemcsak a fővárosban, hanem vidéken is szinte kultuszt üzték a nemzeti színészettel. Bizony egészen fellelkesül az ember, ha egy-egy színésznaplót átolvasva — pl. Déryné naplóját — látja a régiek műpártolását. Halhatatlan és soha nem pótolható Jókaink nem egy gyönyörű regényében örökíti meg a magyar színészet uttörő, fáradságos, tövisekkel szegett útját, amelynek egyes, legendás alakjának emléke örökre élni fog közöttünk. Milyen örömmel virradt egy-egy város, ha a vándorszínészek megérkeztek! Nem volt egyetlen szabadnapjuk sem, mindig más és más vendégszerető háznál ebédelt az egész társaság, vígan és szellemesen mulattatva a nyárspolgári csendhez szokott háznépet. És milyen csillagok bukkantak föl a rögös pályán! Nem a mai érzékiesen ugrabugráló, trikós primadonnák hódították akkor a közönséget, hanem az igazi, komoly művészek.

A korról azonban az emberek is változnak. Ma már senki sem találja élvezetesebb a régi siralmas és kísérteties drámákban, hiszen — sajnos — annyira modernekké lettünk, hogy az örökbecsű klasszikusok sem vonzanak már közönséget. Az arcpirító, érzéki daraboknál van tömve a nézőtér fővárosunkban és így nem szabad elítélnünk a színigazgatókat a mostani játékkend miatt, mert hiszen igaz, hogy a műizlés halvány árnyéka sincs a műsorban, de a közönség maga akarja így, hiszen a komoly irányú színművek üres ház előtt kerülnek bemutatásra.

Természetes, hogy az igazgatók bevétele nélkül nem tarthatják fenn magukat és így igen felületes gondolkodásra mutat, ha a színigazgatókat vádolják izléstelenséggel, frivolsággal. Maga a közönség az, aki kényszeríti az igazgatókat a frivol, léha, érzékies darabok előadására, mert az vonz közönséget, természetesen tehát, hogy olyan kerül műsorra.

Hizen csak nálunk, az elmúlt színi szezon is beigazolta állításunkat. Pedig a vidéki közönség — hála Istennek — még nincs annyira megrontva, mint a fővárosi. Vidéken a nyárspolgári érzelmek és erkölcsök uralkodnak és meg-meg botránkozunk egy-egy darab frivolságán. Csodálatos azonban, hogy minden megbotránkozásunk mellett is a ké-

tes hírű szindaraboknál volt közönség, míg egy-egy komoly irányúnál kongott a színház.

Reméljük, hogy ebben az egy dologban nem fogunk haladni a korról és megmaradunk a falusias, régi erkölcsök és izlés mellett, így azután nem kell aggódnunk a mamáknak az ismeretlen darabok színlapjai fölött és törni a fejüket, vajjon a címből ki lehet-e olvasni, hogy leányaikat elvihetik vagy nem? Bizony oda jutottunk, hogy egyes-egyedül a régi jó népszínművekbe vihetjük el aggodalom nélkül gyermekeinket, mert a modern darabok, kétlelkű, hiszterikus, erkölcsi érzék nélkül való hősnőit tanulmányozni, nem épületes dolog a fejlődő gyermeknek.

A közelgő színi szezon alkalmából jónak láttuk e kis elmefuttatást, ezzel is felhívni akarva közönségünk figyelmét a színészet pártolására és a helyes irány követésére.

H. Gy.

H I R E K.

Harminc év.

Egyesületekben nincs hiány Fogarason. Tudomásunk szerint közel negyven különféle egyesület van városunkban és ebből kifolyólag magyarázható meg az a körülmény, hogy novembertől kezdve kora tavaszig minden hétre jut egy-két mulatság. De nem így volt ám ez régen. Mindenki magának élve, külön huzódva töltötte napjait, pár évtizeddel ezelőtt és ezt a külön huzást szüntette meg az olvasó kör, köznyelven „Kaszinó”, amely e hó 19-én táncestélyrel ünnepli alakulásának harminc éves évfordulóját. Harminc év nagy idő, ennyi idő alatt a csecsemőből erőteljes férfi lesz, aki bátran halad az élet küzdelmes útjain. Ilyen csecsemő volt harminc évvel ezelőtt ez az egyesület, amely bizonytalan jövőnek nézvéen elébe, gyenge, ingadozó léptekkel indult útjára. Dicséret az alapítóknak és a haladó kor színvonalán álló vezetőségnek, a bizonytalan léptek mihamar megerősödtek és ma már erőteljes és szép missziót teljesítő férfivá nőtte ki magát a harminc éves egyesület. Ezt a szép pályafutást, a küzdelemteljes harminc év emlékét ünnepli a Kaszinó a 19-iki táncestélyrel. Létezésének nagy jelentőségű ideje ez. A küzdelmeken már túl van. A fejlődés stádiumát meghaladva, erős és határozott léptekkel halad célja felé, mely nem egyéb, mint a művelt elemek összehozása, a szolid, kedélyes szórakozás, a társaság minden tagjának összetartó együttélése. A politikai célok teljes kizárásával a művelt emberek egyesületi élete tárul itt elének. Különösen a jelenlegi tapintatos és okszerű vezetés alatt érte el fejlődésének tetőpontját a Ka-

szinó és mi kívánjuk, hogy a második harminc évet is ilyen önérettel, ilyen diadallal ülhesse meg ez a rokonszenves egyesület. Mint halljuk, urnőink körében nagy a készülődés a 19-iki táncestélyre, amely a Lauritsch-szálló különös szépen diszitett termében lesz és amely minden ízében sikerült mulatságnak ígérkezik, annival inkább is, mert Gróf De la motte Arthur elnöklete alatt, buzgó vigalmi bizottság van kiküldve és így előre is biztosítva van a siker. Felhívjuk erre a szép mulatságra az érdekeltek figyelmét.

H. Gy.

— **Helyreigazítás.** Legutóbbi lapszámunk vezető cikkének végső soraiból két sor kimaradt és így nem volt meg a helyes értelme, szükségesnek véljük tehát helyreigazítani. A két kimaradt sor így hangzik „Képviselőnk azután vendégszerető házigazdája Bausznern főispán Sárkányba kísérte, hogy minél tovább időzhessenek egymás körében. Kisérletükben volt még dr. Serbán stb.

— **Mikszáth Kálmán Kolozsvárt.** Jelenkori elbeszélő irodalmunk egyik leghivatottabb művelője Mikszáth Kálmán, aki tudvalevőleg városunknak szabadelvű képviselője, az elmúlt héten meglátogatott minket. Látogatása után Kolozsváron utazott át, hogy fiának a város nevezetességeit megmutassa, különösen a Mátyás szobrot és a nagy király születési házát. A koszorus költő, kit fián kívül Fridrik Géza uradalmi igazgató kísért, részletesen megtekintette az Erdélyi Kárpát Egyesület néprajzi muzeumát. Majdnem 2 órát időzött a muzeumban s nem győzte eléggé dicsérni az egyesület fáradhatatlan munkálkodását, az egyes termek gazdagságát, a szakszerű és ügyes elrendezést. Egyes tárgyakról és azok különleges elnevezéséről, de különösen a székely dolgokról jegyzeteket készített. Többször hangzott, hogy ez a muzeum páratlan az országban és nem Kolozsvárt, hanem a székesfővárosban volna a helye. Végül felkérte a főtitkárt, hogy az egyesület tagjai sorába őt is iktassák be, mert támogatni kívánja az egyesületet.

— **Kinevezések.** Örömmel olvastuk a hivatalos lap legutóbbi számában, hogy Watzek Antal miskolci felső keresk. isk. h. tanárt a közoktatásügyi miniszter rendes tanárrá kinevezte. Az új rendes tanár tudvalevőleg Watzek Antal, köztisztviselő álló polgártársunk fia. Gratulálunk. — A király dr. Gyöngyössy István kézdívisárhelyi törvényszéki aljegyzőt a sárkányi járásbíró-sághoz albiróvá kinevezte. — A pénzügyminiszter Vermes Ármin mohácsi és Pirigy István királyhalmeci adóhivatali gyakornokokat a fogarasi adóhivatalhoz ideiglenes adótiszttekké kinevezte.

— **Meghívó.** A „Fogarasvármegyei hivatalos tanító-egyesület” ez évi rendes közgyűlését Váro Bényi, fogarasvármegyei kir. tanfelügyelő 25 éves tanügyi működésének megünneplésével kapcsolatosan, Fogarason, a vármegyeház nagy üléstermében 1904. évi november hó 9. és 10-én tartja meg, mely alkalomra az egyesület tagjait, a hatóságokat s a tanügy iránt érdeklődő közönséget meghívja. — Targysorozat: 1-ső nap, d. e. 10 órakor: 1. Elnöki megnyitó. 2. Hymnus, éneklő a „Fogarasi magyar dalgylet.” 3. Váro Bényi kir. tanfelügyelő üdvözlése a ta-

nitó-egyesület részéről. 4. Üdvözlések. 5. Szózat, éneklé a „Fogarasi magyar daley-let.” 2-ik nap d. e. 9 órakor: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés az egyesület múlt évi működéséről. 3. Növénybiológiai képek, előadja Sebők Sámuel főgimn. tanár. 4. A Gál-féle számológépet ismerteti Gábor Dániel. 5. Jelentések: a) a pénztár, b) a könyvtár állapotáról. 6. Indítványok. 7. Az üresedésben levő állások betöltése. 8. A gyűlés bezárása. — Ugyancsak ez őszi közgyűlése alkalmából folyó 1904. évi november hó 9-én Fogarason, a Lauritsch-féle szálloda nagytermében „pályadíj alapja” javára műsoros estélyt rendez. Beléptidj: az I—IV. sorban 2 kor., az V—VII. sorban 1 kor. 80 fill., a további sorokban 1 kor. 20 fill., állóhely 1 kor., deákjegy 60 fillér. Jegyeket előre Thierfeld Dávid könyvkereskedésében lehet váltani. Az előadás fél 8 órakor kezdődik. Műsora: Az apósok, vigjáték 3 felvonásban. Ezt megelőzi „Piroska.” Vigjáték 7 jelenetben, szavalatokkal, az ismert népmese után. Előadják az állami polgári leányiskola növendékei, zongorán kíséri Abel Janka kisasszony. Műsor után tánc.

— **Ertesítés.** Azon alkalomból, hogy a „Fogaras vármegyei Hivatalos Tanítóegyesület” folyó évi november hó 9-iki közgyűlésével egyidejűleg a Lauritsch-féle szállodában közös ebédet rendez, a n. é. közönség tudomására hozzuk, hogy a közönségeden részt venni ohajtók számára egy aláírási-iv Thierfeld Dávid ur könyvkereskedésében van kitéve. Kérjük az aláírásokat méltóztatassanak f. hó 7-én (hétfőn) délig ott eszközölni. Az egyesület elnöksége.

— **Közönségünk b. figyelmét** ismételtelen felhívjuk a lapunkban folyó érdekes tárcára, melyet Áron Miklós, Galac község tudományos lelkésze írt.

— **Uj kaszinó.** A Zernesti cellulosegyár tisztviselői elhatározták, hogy kaszinót létesítenek. Mi a magunk részéről is örömmel vesszük ezt a hírt, mert Zernesten valóban szükség van egy ilyen társadalmi intézményre.

— **Román rablók garázdálkodása.** Tegnapelőtt a Lika bogyai havasokon öt tagból álló román rabló csapat megtámadta a juh pásztorokat, kik elmenekültek. Mire a rablók a nyáj legnagyobb részét elrabolták.

— **Az esküdtbírság megalakítása.** A brassói kir. törvényszék területén 1904. évi második ülészakára összeállított szolgálati lajstromba kisorsolt esküdteknek a kir. törvényszék 5746—904. bftő. sz. a ma küldötte szét a meghívókat. Ennél fogva az esküdtbírság ülészakája jövő november 7-én délelőtt 9 órakor veszi kezdetét, hová a kisorsolt esküdtek az 1897. évi XXXIII. törvények 24. §-a alapján azon feltétel mellett hivattak be, hogy a meg nem jelent esküdt 10—500 koronáig terjedhető pénzbírsággal büntethető, sőt a meg nem jelenés ismétlése esetén az 1000 koronáig is felemlhető.

— **Szállítások.** A m. kir. államvasutak arádi üzletvezetőségének 3171 darab tölgytalpa, továbbá a kolozsvári üzletvezetőségnek kő- és faneműek, talicskák, vesszőseprők stb.-iek szállításának biztosítására vonatkozó pályázati hirdetménye a brassói kereskedelmi és iparkamara irodájában az érdekeltek által betekinhető. Az ajánlatok f. é.

november hó 10-éig, illetve 24-éig nyújthatók be.

— **A mértékhitelítés államossítása.** A magy. kir. kereskedelemügyi miniszteriumban szerényen dolgoznak azon törvényjavaslaton, a mely a mértékhitelítés államossításáról szól. A mint ma értesülünk e javaslat tényleg a miniszteriumban már elkészült, arról azonban, hogy minden vármegye, avagy csak szórványosan egyik-másik vármegye kap-e ilyen hivatalt, még nem lehet tájékozódást szerezni és éppen úgy áll a dolog a személyzeti kérdéssel is. A javaslatot Szerényi József min. tanácsos dolgozta ki.

— **A gabonának tőzsde jegyzési sulyegysége** A brassói kereskedelmi és iparkamara a kereskedelemügyi miniszter rendelete folytán ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti áru- és értéktőzsde tanácsa a gabonának jegyzési sulyegységét 1905. évi január hó 1-től kezdődő hatállyal 50 kgról 100 kgra változtatta meg.

— **Ujdonság a dugaszolás terén.** Üvegek dugaszolására eddig szeltében hosszában a parafadugót használjuk, nem azért, mintha ideálisan jónak találnók, hanem azért, mert eddig azt jobban és jutányosabban helyettesíteni nem sikerült. Szerkesztőségünkben bemutatatták tegnap az ugynevezett „Burona”-dugót, a mely tiszta aluminiumból készül. Egy tetszetős kis fémgűrű, az egész felső felén kissé oldalra taszított tetőszélel. Kezelése végtelenül egyszerű. Nagy üzemből kézi géppel, háztartásban sima kemény fahengerrel verjük be. Ma nagyobb kísérleteket tesz azon gyár megbizottja, a mely ezeket gyártja. Az eredményről annak idején írunk.

Gazdag petroleum forrás. Hogy mennyire életre való vállalkozás volt a petroleum forrásoknak a bank üzletkörébe való bevonása és mennyire jól számított Tisza István akkor, amidőn a Magyar Kereskedelmi és Iparbankot megmenthetőnek tartotta és mennyire igaza volt, amidőn az esküdtszék előtt azt állította, hogy a részvényesek bizalmatlansága a vállalat iránt buktatta meg a pénzügyi helyzetet, azt bizonyítja most a gazdag aratás, amely petroleumban a „Steua Romana” című részvénytársaságnak osztályrészévé lett. Romániában Kampina város mellett ugyanis a „Steua Romana” részvénytársasága 65. számú kutjában péntek óta hatalmas sugárban tör elő a petroleumanyag úgy, hogy 24 óra alatt a munkások 2—3 ezer kocsi nyers petroleumot nyernek. A kut környékét is elöntötte a petroleumanyag úgy, hogy százával dolgoznak az emberek azon, hogy megakadályozzák a petroleum befolyását a Prahova és Deftána vizébe. A petroleum kitörése oly erős volt, hogy a kut fölé állított szint összetört. A felszökő pakura — nyers anyag — becslés szerint 150 méter magas. A kut körül 200 méter távolságban mindenütt reszket a föld s a kuthoz senki sem mer közeledni, mivel a feltörő anyag köveket hány ki 100 méter távolságra is, mint egy tüzbányó hegy krátere. Eddig a kifolyt anyagból több ezer vagonos tartányt töltöttek meg.

Közgazdaság.

A mezőgazdasági állam.

Magyarország mezőgazdasági állam. Szomoruan érezzük ezt ilyenkor, amikor az

elemi csapásnak beillő rossz gazdasági év megfelel a föld termését s a gazdaember raktárait megdézsmálja. A mostani gazdasági év, sok keserves feljajdulást eredményezett már eddig. Az ujságok magok is rettentően sötét képét festették a szárazság folytán boállott gazdasági és pénzügyi bajoknak.

Ezekben a följjajdulásokban, ezekben a sötét színekben több volt az impresszió, mint a valóság. Világosan meglehet ezt állapítani most, amikor a gazdasági munka utolsó stációján, a termés betakarításán már túl vagyunk. A gazda megcsinálja számvetését és látja, hogy tulzottan ítélte meg a helyzetet.

A földmívelési kormány jelentései itt állnak előttünk s a száraz statisztika rácsáfol a szárazságra. A dolog így áll. Az ország idej termése nem volt jó, még a közép termést sem ütötte meg. De aztán nincs is tovább. Arról a rettenetes kárról, amelyet a fölvert képzelet látott, nincs szó. Hiszen nem mondjuk, hogy nagyon meglehetünk elégedve a gazdasági állapottal, csak az igazságnak megfelelően konstatálni kell, hogy nem olyan fekete az ördög, a milyenek látták. És ez vigasztaló. Vannak tragédiák, amelyek megvigasztalnak, ha jobban végződnének mint a hogy vártuk. Vannak szomorú helyzetek, amelynek örvendeni illik, ha kevésbbé szomorúnak látszanak. Ez az ugynevezett szerencse a szerencsétlenségben.

Az idej rossz gazdasági évért, megvigasztalhat egy másik körülmény is, amely szinte amolyan szerencse a szerencsétlenségben — féle. Az idej termés külföldön sem volt elsórangu. Ehhez képest a gabonane-műek ára emelkedett mindenütt. Ennek az a következménye, hogy a mi termésünk még mindig számottevő s a mit vesztettünk a mennyiségben, az árak emelkedettsége folytán azt visszanyerjük értékben. A gazda jól adhat tul gabonáján.

Az egyetlen pótolhatatlan veszteség, a takarmányhiány. Ezen az állam segít, a lehetőség minden eszközével. Így állunk tehát most, a nagy elemi csapás, a hónapokig való szárazság után. Inségről tehát nem lehet szó. De ez az egy esztendő is nagy tanúságokkal szolgál. Magyarország mezőgazdasági állam. Anyagi jólléte földhöz kötött s egy teljesen rossz esztendő évek nyomorúságát okozhatja.

Vélelenségéből függ az ország anyagi boldogulása, a természet szeszélyeitől, az esőtől. Ma már a természetben alig lehet bizni. Bizonyos eltodás vehető észre a gazdasági évszakokban. Ennyire kiszolgáltva az idő szeszélyeinek lennünk nem szabad. A rendelkezésünkre álló módok igénybevételevel kell védekeznünk az olyan meglepetések ellen, aminő egy rossz gazdasági év.

Mindezekből a tanulságokból azt lehet levonni, hogy Magyarország nem maradhat kizárólagosan a mezőgazdasági állam alapján. Változtatnia kell nemzetgazdasági politikáján.

Két hatalmas tere van a nemzetgazdasági boldogulásnak: az ipar és kereskedelem, kell keresni tehát azzal az abornitással szemben, amely a kizárólagos mezőgazdaságnak végzete lehet.

Gyárak, iparvállalatok alapításának feladata vár reánk, ezen a téren. Amit csak okos és ipari politika kigondolhat, mind meg kell valósítani. A vállalkozási szellem hódítson ipar és kereskedelmi világunkban.

Lassan, de fokozatosan kell átalakítani jelenlegi berendezésünket, amely mai formájában egy véletlen folytán veszedelme lehet

az országnak. Már pedig egy ország fejlődését, boldogulását nem szabad véletlenekre építeni.

IRODALOM.

Magyar regényírók.

Szerkeszti: Mikszáth Kálmán.

Nem szükséges az arzenálba mennünk, hogy lássuk gyöngülésünket; elég, ha benézünk a bibliotékába. Azoknak a sűrű nyomásu, vaskos köteteknek a láttán elálmélkodik a mai író: ugyan mikor írták azt mind össze. Ugy kell lennie, hogy a jó öregek bezárkóztak a szobájukba és se nem ettek, se nem ittak, csak éjjel-nappal szakadatlanul írtak.

A mai író kiválasztja a nyomdában a legkritkább betűfajt, a legvastagabb papiroost, hogy kevésből is jó kiadás legyen, de még így is alig egy ujjnyi a kötetje és ráírja a címlapra, hogy: „regény egy kötetben.” Azok a jó öregek pedig kiválasztották a legapróbb betűket, legvékonyabb papiroost, még a margóra is sajnálták az üres helyet, aztán mikor együtt volt egy ujjnyi kötet, akkor kiírták a címlapra: „b e s z é l y k e.”

Az írásban is úgy vagyunk, mint az ivásban. A régi is esal és a mai ivó is. Csak hogy a régi mindig úgy esal, hogy ő mentül többet ihassék, a mai pedig úgy, hogy mentül kevesebbet kellessen innia és mégis úgy látszódjék, mintha sokat innék.

Hát persze, mi egy kissé megfélekedtünk róla, a mit a régiek olyan nagyon jól tudtak, hogy a jó regény mégis csak a legnagyobb dolog a világon. Szép egy új tudományos igazság, egy új szobor, kép, építészeti alkotás, mert mindez egy új világnak egy-egy tégladarabja. De a legszebb mégis egy új regény, mert ez maga egy új világ.

Csak hogy a ki egész világot akar csinálni, az maga is egész ember legyen ám. Olyan, a ki merjen belekezdeni a munkába és ha már belekezdett, hát ne is fáradjon el, a míg be nem végezte. A mai író többnyire olyan, mint a lelkiismeretlen apa: könnyelműen szaporítja ivadékait, aztán a maguk sorsára hagyja őket. Bezzeg a régieknek volt gondjuk a legapróbb kreaturáikra is. El nem hagyták őket az utolsó pillanatig és addig le nem tették a pennát, a míg nem gondoskodtak róluk, holott a mai író legfőleg egy csomó gondolatjellel rakja meg hőse iszákját és ezzel ereszté utnak.

Mikszáth Kálmánnak, városunk nagyevű és szeretett képviselőjének támadt az a gondolata,*) hogy visszazárl a multba és összegyűjti, közös könyvtárba foglalja a magyar regényirodalom érdekesebb alkotásait.

A „mult!” Szinte komikusan hangzik ez a szó. Hiszen „tegnap” meg Széchenyi István keserű kétségbeeséssel írta, hogy ha műveltebb izlésű ember finoman akar diskurálni, kénytelen idegen nyelven beszélni, mert a nyelv tulontul durva, bárdolatlan. Hát történt valami e „tegnap” és a ma között, hogy immár multról beszélünk?

Bizony történt! És pedig olyan esoda történt, a milyen nem fog többé megisméltődni sohasem, semmiféle nációnál. Egy em-

*) „Magyar Regényírók,” szerkeszti Mikszáth Kálmán, mintegy ezer eredeti illusztrációval díszítve kiadja a Franklin-Társulat.

berelő alatt irodalmi mult színes geológiai rétegei rakódtak le művelődésünk történetében. Annyi idő alatt, a mennyi jóval kisebb egyetlen jó szörvezetű külföldi író élet-tartamánál, nálunk új és új talentumok bukkantak föl, irányzatok indultak meg, domináltak és lehanyatlottak.

Ime, hatvan kötetre tervezte Mikszáth Kálmán a „Magyar Regényírók” első sorozatát és szinte kegyetlen szigorúsággal kellett válogatnia, hogy beérhesse ezzel a hatvan kötetet. Pedig csak a java írók java munkáját válogatta ki. Az ember elálmélkozik, hogy ugyan mikor termett ez a sok talentum és ha már termett, ugyan mikor volt ideje ily változatosan, ily készen kifermődni.

Kemény Zsigmond komoly és alapos, mint egy megnemesedett Walter Scott! Jókai bájos és lebilincselő, Gyulai Pál klasszikusan egyszerű; Jósika Miklós kifogyhatatlan romantikájú, Pálffy Albert formás és derűs; Degré Alajos franciásan könnyed; Vas Gereben magyaros és folyékony beszédű, mint csom-méz; Vadnay Károly szelid és érzelmes. Aztán ott vannak azok, a kiket hálátlanul elfelejtettek, a kik fiatalon haltak meg és így nem jutott idejük hozzá, hogy kivájják a halhatatlanságot. Ott van Beőthy László, a kitűnő humoru elbeszélő és Iványi Ödön, a mélyenlátó jellemfestő. Aztán ott vannak a fiatalok, a kik még élnek, hála istennek, de már is érdemesítették magukat az öregek sorába: Mikszáth Kálmán, Herczeg Ferenc, Bródy Sándor, Gárdonyi Géza, Rákosi Viktor stb.

Ime ennyi és ilyen emberekből telik ki a hatvan kötet; olyan könyvtár, a mely akármelyik irodalomnak is dicsőségére válnék. Vajjon akadhat-e ennél szebb disze magyar családi fészeknek? Egyrészt szórakoztató, tanulságos olvasmány, a pihenés óráinak nemes kedvderítője. De másrészt nagyszerű emlék, a mely mindenkor nemzetünk csodálatos életerejének lesz tanubizonysága. Szeretnők megmutatni nagy Széchenyinknek:

— Nézd e könyvtárt, a mely egész természetünknek csak pirinkó kvintesszenciája. Hatvan kötet, hatvan külön világ. Mindegyiket egy-egy önálló talentum alkotta és mindegyik színmagyar. Helyet talál benne a mágus és pór, szalonfi és pusztázó betyár. Mindegyik a maga nyelvén szólal meg benne és mindegyiknek szava magyar! A magyar nyelvnek, a magyar szellemnek, a melynek megmentéséért annyi hazafiai gonddal áldoztál, diadaljelvénye ez a kis könyvtár! Ime lásd és legyenek nyugodtak, szépek álmaid a halhatatlanságban!

A nagyszabású gyűjtemény öt-öt kötetes sorozatokban jelenik meg félevenként, Ara a teljes gyűjteménynek hatvan díszes kötetben 300 korona. Megrendelhető csekély havi részletfizetésre bármely könyvkereskedés útján. Így tehát nálunk is: Thierfeld Dávid könyvkereskedésében.

CSARNOK.

Mese egy gazdag leányról.

— Elbeszélés. —

Írta: Vécesiné Jankovich Lujza.

(Folytatás.)

V.

Az édes anyjától nem kellett tartania; az maga volt a tapintat és jószágos elnézés. Most is magába merülten ült ott Sára mellett

és csak olykor olykor vetett aggodó pillantást a leányára.

A két fehér ló pedig röpitette őket a jól gondozott uton ki, a villájuk felé. . .

Sára azt nem tudta, hogyan álmolta át magát a kivilágított zajos bálteremből, csipkés, habos leányszobájába, hol csak az egyik rózsaszínű kelyhű villanyecokor hintett misztikus fényt a szép kis fészekre. Hirtelen ledobta magáról köpenyét, sálját és szinte futott az ablakhoz. . . .

Ott künn szép, csendes, álmodozásra hívó nyári éjszaka volt. . . .

Az ég nem volt csillagos. Délután esett az eső és a könnyű, szürke fellegek még most is ott uszáltak a táj felett. Koronként hűvös szellő borzongatta meg a sötét falombokat. Sára messze kihajolt, mondhatlan kéjjel engedve át simogatásuknak forró homlokát.

Isten tudja, meddig maradt e helyzetben, melyből szinte brutálisan verte föl az éles, átható fütty. mely a pályaház felől jött és csak úgy hasította a levegőt.

A fiatal leány egész valójában megrendült. Önkénytelenül arra fordította a fejét és megerőteltetett nézéssel furta volna keresztül a távolságot, csak hogy még egyszer láthassa Deécsey Miklóst, aki most indul Erdélybe, halott édes anyjához. . . .

Deécsey Miklós, miután eltemette az anyját, az egyetlen lényt, a ki ez idő szerint közel állott hozzá, azo volt, hogy tulajdon birtokán, a melynek kezelése most, hogy nem volt már kiért fentartani többé, elviselhetetlen tehernek tetszett neki.

Lázás igyekezettel kereste a vevőt, a ki bármilyen elfogadható árért megszabadítaná őt a kopott, duplafödélű kastélytól mindeu hozzátartozandóságával egyetemben.

Ügynöke nemsokára elő is állott vele, hogy nagyon előnyös ajánlatot kapott valakitől, a ki alku nélkül átvenne mindent és azonnal, az utolsó krajcárig ki is fizetné a vételárat.

A mint kitudódott, a vevő Wimmer lett volna, kinek leányát valamikor nőül kellett volna vennie Miklósnak.

Dóra ő nagysága már két év óta valami elszegényedett morva bárócskát (főhadnagy az X-ik gyalogezrednél) boldogított kezével és hozományával és most, hogy megtudta, mikép hajdani vőlegényjelöltjének eladó a birtoka, kötötte magát hozzá, hogy ő legyen Décsfalván az urnő. Nagyon tetszett neki az az idea, abban a házban lakni ezután, melynek minden talpalatnyi földjéhez a Deécseyek százados multjának emléke fűződik. Deécsey Miklós valamikor őt csúfosan cserben hagyta. Ezt a kudarcot alkalomszerűbben megtorolni nem lehet, megmutatni neki, hogy mégis jogos tulajdonosként foglalja el azt a helyet, a hová őt Deécsey Miklós nem tartotta méltónak bevezetni.

Ez a közönséges gondolkozást eláruló tény, mely csakugyan rávallott Wimmer Dorára, felrázta letargiájából Deécseyt. A magyar nemes imádatlalt határos ragaszkodása az ő földje iránt, a tizenkettedik órában kitört belőle. Visszavonta ajánlatát és most már nem lett volna oly ár, a miért megvált volna ősei birtokától. Elhatározta, minden erejét összeszedve, ezentul maga fogja azt kezelni és azon lesz, hogy a reá rakott teherből lehetőség szerint megszabadítsa.

Olyan érzés vett rajta erőt, mintha valami kedves, végtelenül drága lényen elkövetett sértést kellene jóvá tenni, a reá do-

bált piszkot, sarat neki kellene róla letakarítani.

Elhatározását tett követte; hozzáállott a munkához.

Dolgoznia kellett keményen, éjjel-nappal, versenyt a munkásaival. Szüksége volt ugyanis valamire, a mi céltalan életének tartalmat kölcsönözzön. És még az a haszna is volt mellette, ha testileg agyonfárasztotta magát, hogy nem ért reá fantasztikus ábrándjaival bibelődni. Annyi ügyes-bajos dolga volt a rendezéssel, olyan sokoldalú elfoglaltság jutott osztályrészül, a melyek nem engedték Sárával foglalkoznia gondolataiban sem. De jött az est, mikor haza tért az ürességtől kongó termekbe, leült az egy terítékes asztal mellé. . . . Lehetetlen volt akkor oda nem képzelní, vele szemben azt a búbajos teremtetést, a ki úgy bánt vele mindig, mintha halálos ellensége lenne. És mégis . . . mégis . . . A lélek megfejthetetlen ösztönével érezte, hogy nem csupán gyűlölet volt az, a mi azoknak a szemeknek olyan csodálatos kifejezést kölcsönzött. Nagyon dobogó szíve, csak a lehetőségére is annak, hogy azok a szemek valamikor szerelemmel, édes sóvárgással olvadhatnának egybe az ő tekintetével . . .

Ez a mondhatlan képes vágyakozás elkísérte őt álmaiban is, a mikor aztán csakugyan semmit sem tehetett ellene, hogy az álom szeszélyes istene olyan badar, de részegítően édes képet ne tárjon eléje, a milyen épen neki tetszett.

Igy jutott lassan-lassan arra a tapasztalatra, hogy hiábavaló minden . . . Hiába dolgozik, hiába remetéskedik. Ugy látszik, Sára iránt érzett szenvedélyes szerelme végzetévé vált már és valóságosan beteges vágyakozás fogta el utána. Látnia kellett őt.

Egy városban akart élni, egy levegőt szivni a leánnyal.

Vergődő lelkének ez ujjabb, leküzdhetetlen ösztönét követve, hirtelen elhatározással Budapestre utazott, ürügyül használva önmaga előtt is, az őszi ülészak megnyitását.

Természetesen mindenütt megfordult, ahol a szép, körülrajongott millimos leányoyal találkozhatott, de nem sok haszna volt belőle. Mintha a jégburok, mely egykor a leány lelkére fagyott, idővel még keményedett volna. Sára minden egyes találkozásnál az ő régi, hideg, szenvtelen arcát mutatta neki és soha sem sikerült szemének egy óvatlan, magáról megfeledkezett pillantását, hangjának áruló megrezzenését ellesnie.

Deácsy már ott tartott, hogy valóságosan holdkórosává vált ennek a rendkívüli teremtetésnek, akit úgy hitte, minden áron meg kell törnie, különben ő pusztul bele ebbe az eredménytelen küzdelembe,

Azt tudta, hogy Sára nem az a lény, a kire a nőhódítók közönséges, olkoptatott fogásaival hatni lehetne; ez természetes is. Hisz a csömörlésig jóllakhatott a szolgálalkú udvarlók hódolatával, akik egy mosolyáért a cirkusbeli jongleurök nyagtörő mutatváya is képesek lettek volna.

Igy okoskodott tehát, ha ennek a leánynak a lelkét a békóba akarja hajtani, oly magasra kell emelkednie, hogy kényszerítse azt a büszke teremtetést, hogy felemelje a tekintetét, ha reá néz . . .

És így lett Deácsy Miklósból híres országgyűlési szónok és olyan hatalmas ellenzéki vezér, akivel ugyancsak számolnia kellett a kormánypártnak. Nevét felkapták az ujságok és mindenütt csak a fiatal, nagy jövőjű publicistát dicsőítették. Mint egy római triumphatornak, egy diadalmenet volt az utja,

a merre csak lépett, ha akart volna térdig gázol a rózsában és nem csak a babérban.

(Folytatása következik.)

Szerkesztői üzenetek.

Brassói Lapok Brassó. Hálás köszönetünket küldjük a collegiális védelemért, melyben a minket ért nevetséges támadás alkalmával részesített. Bizony mi csak a Brassói Lapokból tudtuk meg a tréfás dolgot! Lám, még mit meg nem tanul az ember. Annyival inkább is köszönjük az erélyes védelmet, mert mi teljesen napirendre térünk az olyan kicsinyes beszédek felett, szóra sem érdemesítjük. Ismételten hálás köszönet.

Nem közölhető: Téli Világ. Nagy embereink.

Névtelen leveleket figyelembe nem veszünk.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THIERFELD DAVID.

HARGITAI TERMÉSZETES GYÓGYBORVIZ

Székely Selters

A „Székely Selters“ természetes gyógyviz a lélekzö- és emésztőszervek hurutos bántalmait, idült gyomor-bajok, vészegénység és az ebből eredő idegbajok, továbbá a vese-, hólyag- és epekövetegségek ellen kiváló gyógyszer. Az emésztést elősegíti és az étvágyat fokozza. Kellemes íze és tisztaságánál fogva mint üdítő és borviz kitűnő.

Főraktár: THIERFELD LIPÓT-nál Fogarason
1 üveg ára 8 krajcár.

VILÁGHIRŰ!

a „REKORD“ festészeti műintézet a kiválóan sikerült életnagyságu arcképeiről, melyeket elismert művészek által készített. Számos (kir. közjegyző által hitelesített) elismerőlevél a világ minden tájáról.

ELSŐRANGU KÉPEK ARAI:

.. Olaj-, aquarell- és pastellfestésben ..
o o o fénykép után o o o
48—63. cm. nagyságban ára . . 20 K.
Legfinomabb kivitelű Blom-, Platin- és krétarajz ára 5 K.

RÉSZLETES ÁRJEGYZÉK BÉRMENTVE.

Egy életnagyságu képet készítünk mindenkinék teljesen ingyen, ha részünkre 3 rendelést szerez és azokat egyenként .. vagy egyszerre beküldi. ..

6—20 „REKORD“ 756
.festészeti műintézet.
Budapest, VII., Rottenbiller-utca 46.

Schottola Ernő

— Budapest, VI., Andrassy-ut 2. —

A közeledő szüreti idényre ajánlok kétszeresen működő

BORSAJTÓKAT,

összeállító szőlőzuzókat hogyzó készülékkel és anélkül,

borszivattyukat, amerikai gumitömlőket, bor- és mustmérőket
szőlőszedő ollókat, szőlőtaposó zsákokat,
erjesztő tölcseréket (kotyogókat) porcellánból, üvegből, pléhből
és minden a szőlő és pincegazdászathoz szükséges anyagot
és cikkeket.

Nagy képes árjegyzékem kívánatra ingyen és bérmentve
küldöm meg.

755

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságu portland cementet ajánl olcsó áron a

BRASSÓI PORTLAND CEMENT GYÁR

BRASSÓBAN. Fogarason kapható: Gebauer W., Schul H. és Thierfeld L. urak kereskedéseikben.

TIERFELD LIPÓT Fogaras (Ferencz József-tér. 1-2 szám.)

UJONNAN ÉRKEZTEK.

HALNEMÜEK:

BISMARCK-hering, CSEMEGE-hering, FÜSZEREZETT-hering, KELETTENGERI-hering, Kieler-SPROTTEN, AJOKA-gyűrűk, AJOKA- és ANCHOVIS-pasta, WARHANEK-féle KORONA-szardiniák és OROSZHAL, ADRIA és FRANCIA szardínia, TENGERI PISTRANG, TENGERI RÁK, TUNHAL, CAVIAR stb.

SAJTOK FÉLEMENTALI valódi sveitzi, Trappista, franz ROQUEFORT, Imperial, Parmezan stb.

GYÜMÖLCS-FŐZELEK, GOMBA és HUSKONZERVEK:

zöldborsó, paradicsomiz, hirtgomba, kakastarkaj, gomba és champignon-paprikás, sárgagomba. **IZEK:** barack, szilva, csipkebogyó stb. Körte, cseresznye, barack, csemege befőttek, borju és marha-gulyás, kolbász káposztával, stb.

CHOCOLADE SUCHARD NAGY VÁLASZTÉKBAN.

Ugyszintén UJ MILKA CHOCOLADE, praliné, chocol-csemege, cacao, cedrus sucát, cukrozott gyümölcs, kaporna, Liebig-féle huskivonat, Maggi, tapioca.

RUM: nagy választékban a legfinomabttól egész a legolcsóbbig palackokban és kimérve.

TEA: Orosz, Chinai, kimérve és csomagolva, Hig-lif, five-o-Clock, Noue-Such, Regala, Mikado, Karlsbadi keverék és más fajtákban.

TEASÜTEMÉNY: Carola, Cocemile, Diana, Maeroney, Patience, Piskota, Mixed, Francia keverék stb.

DÉLIGYÜMÖLCS: füge, malagaszőlő, datolya, gesztenye, mogyoró stb.

Ezennel van szerencsénk a n. é. közönségnek b. tudomására hozni, hogy

Grün Samu urat

felruháztuk továbbra is gyárunk részére mindenféle

megrendeléseket

és szerződéseket

fölvenni, illetve megkötni.

Kiváló tisztelettel

The Neuchatel Asphalte Company Limited
BUDAPEST és BRASSÓ.

753

Kiváló vaspraeparatum a KRIEGER-féle

TOKAJI CHINA-VASBOR.

Elsőrangú magyar vas-specialitás kitűnő sajátosságaiért, ugyan rendkívüli könnyű és gyors felszívódás, étvágygerjesztés, kellemes íz és magas vastartalom (100 gram borban 0.05 tiszta vas), az országos egészségügyi tanács javaslatára a belügyminiszter ur engedéllyel látta el. Az eredmény feltétlenül biztos. Készítményem már szerte a legjobb hírnévnek örvend. Sokan utánozzák; de egyik utáncat sem azonos az én készítményemmel, különbözik már az előállítási módban is, melyet csak magam, mint nagyban készítő követhetek. Kis üveg 3.20, nagy üveg 6 korona. Kapható az ország összes nagyobb gyógyszerházaiban és főelárusító helyén.

Telefon 53-47.

Telefon 58-47.

MAGYAR KORONA győgtár BUDAPEST, KÁLVIN-TÉR.

2-13 752

felvétetik a
könyvnyomdába.

Tanuló

Pormentesítő olaj!

ELISMERT LEGJOBB SZER A POR ELTÁVOLÍTÁSÁRA

éttermek, kávéházak, hivatalok, iskolák, üzletek és irodákban

A TISZTASÁG FENNTARTÁSA ÉS AZ EGÉSZSÉG MEGÓVÁSA CÉLJÁBÓL

6-6 KIVÁLÓAN AJÁNLIHATÓ. 751

KILÓNKINT 90 FILLÉR.

NOXIN CIPŐ BÖRFÉNY ezidőszent a legjobbnak elismert bőrfényesítő kenőcs, mely a bőrt folyton puhán és épségben tartja, vízhatlanítja és annak tükröfényt kölcsönöz. Ezen francia módszer szerint készült „NOXIN“-bőrfény felülmulja az összes kül- és belföldi gyártmányokat.

Egyedül kapható: ifj. BORSAI FERENC üzletében.

1 DOBOZ ÁRA 30 FILLÉR.

KÖHÖGÉS, REKEDTSÉG ÉS HURUT ELLEN NINCSEK JOBB A

3-12 RETHY-féle 750

Pemetefü cukorkánál

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RETHY-félét kérjük, mivel sok haszontalan utáncata van.

1 DOBOZ 60 FILLÉR.

Csak RETHY-félét fogadjunk el!

BRASSÓ.

BRASSÓ.

Központi szálloda.

A posta és távirtda közelében, a volt Nro I. szállóból újonnan átépítve

30 új, réz és secessiósi butorral elegánsan berendezett feltétlenül tiszta szobával.

Kocsiközlekedés minden vonathoz.

Télen mindig meleg szobák.

Olcsó árak! Előzékeny kiszolgálás!

Szíves pártfogást kér

Szegő Árpád.

2-5 749

szálloda-bérlő.

25 drb. finom levélpapír és boríték 30 fillérért és

50 drb. finom levélpapír borítékkal 50 fillérért kapható a

Thierfeld Dávid

könyv- és papirkereskedésében.

MAGY. KIR. SZAB. OSZT. SORSJÁTEK.

I. HUZÁS MÁR NOVEMBER 24. és 25-én.
EREDETI SORSJEGYEK KAPHATÓK:

THIERFELD DÁVID KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN FOGARASON.

OSZTÁLYSORSJEGYEK: $\frac{1}{1}$ 12 kor. — $\frac{1}{2}$ 6 kor. — $\frac{1}{4}$ 3 kor. — $\frac{1}{8}$ 1.50 kor.

UGYANOTT KAPHATÓK:

ERZ ÉBET KIRÁLYNÉ 0 0 0 0 0
0 SZANATORIUM SORSJEGYEK.

észletfizetésre elfogadtatnak előjegyzések

5 darabra 40 részlet à korona 1.60. — 10 darabra 40 részlet à 3.20.

➡ Minden sorsjegynek okvetlen nyernie kell. ➡

Sz. 672—1904. végreh.

ARVERÉSI HIRDETMÉNY.

Alólírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a brassói kir. járásbíróóság 1904. évi V. Sp. II. 849/8. számú végzése következtében Dr. Vasu Oktávián ügyvéd által képviselt brassói Czell Frigyes és fia cég javára, lisszai Stoff Pál ellen 849 kor. 47 fill. s jár. erejéig 1904. évi augusztus hó 15-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1201 kor.-ra becsült következő ingóságok, u. m.: italok, bolti berendezés, áruk, butorok, sertés nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a fogarasi kir. járás-

bíróság 1904. évi V. 612/1. számú végzése folytán 232 kor. 7 fill. tőkekövetelését s ennek 1904. évi augusztus hó 30 napjától járó 5% kamatai és eddig összesen bíróság már megállapított költségek erejéig Lisszán alperesnél leendő eszközzésre 1904. november hó 23-ik napjának délelőtti 10 óraja határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Fogaras, 1904. évi november 1-én.

Gyárfás Ferenc,
kir. bír. végrehajtó.

748

Egy egész jó karban levő

TEKE ASZTAL

jutányos áron eladó. Bővebb értekezés e lap kiadóhivatalában.

747

Minden család pénzt takarít!!!

Remek 6 szem. kávé készlet minden színben csak 95 kr. f. 1.40 f. 1.90	Finom ajour 6 szem. kávé készlet minden színben csak f. 2.20 f. 2.90 f. 3.45				
30 rőfös vég csodavászon csak f. 3.65	30 rőfös vég bőrvászon csak f. 4.15	30 rőfös vég írlandi vászon csak f. 4.95	30 rőfös vég gyöny-vászon csak f. 5.45	30 rőfös vég rumburgi vászon csak f. 5.60	30 rőfös vég I-a rumburgi vászon csak f. 6.40
50 rőfös vég bőrvászon csak f. 8.25	50 rőfös vég írlandi vászon csak f. 9.45	50 rőfös vég rumburgi vászon csak f. 10.40	30 rőfös vég jó minőségű chifon csak f. 4.65	30 rőfös vég R. chifon csak f. 5.40	30 rőfös vég R. R. chifon csak f. 6.85
30 rőfös vég csikos kanavász csak f. 3.25	30 rőfös vég csikos és kockás I ma kanavász csak f. 4.55	30 rőfös vég finom kanavász csak f. 5.40	35 rőfös vég kanavász különlegesség csak f. 6.40	30 rőfös vég fehér csikos csinvat ágyhuzatra csak f. 6.35	30 rőfös vég virágos fehér csinvat ágyhuzatra csak f. 7.40
Remek női ing vászonból, kézi himzéssel csak 85 kr. f. 1.15 f. 1.55	Remek női chifon-ing schweizi himzéssel csak f. 1.10 f. 1.42 f. 1.74	Remek női háló corseta nagy választékban csak 93 kr. f. 1.25 f. 1.56	Remek női chifon-nadrág csak 90 kr. f. 1.18 f. 1.45	Remek chifon alsószoknyák himzéssel csak f. 1.35 f. 1.75 f. 2.25	Remek cloth és posztó alsó szoknyák csak f. 1.65 f. 2.15 f. 3.22
Varrás nélküli vászonlepedő 2 mtr. hosszú és 1 1/2 mtr. széles csak 92 kr.	Varrás nélküli remek vászonlepedő 2 mtr. hosszú, 1 1/2 mtr. széles csak f. 1.05	Nemzetközi keresk. ügynökség BUDAPEST, Kerepesi-ut 65. szám, I. emel.		Remek selyem cloth paplan minden színben csak f. 3.95	Remek caschmir paplan minden színben csak f. 3.55

Ny. Thierfeld-féle nyomda, Fogarason.